

ÚLOHA ROTARY V ROZVOJI A UPLATNENÍ ETICKÝCH PRINCÍPOV

Ing. Tomáš Lang, PhD.,
IPDG D 2240 Česká republika a Slovenská republika, 2011 - 2012

Vážené dámy, vážení páni,

dovoľte mi, aby som svoje slová začal citátom z úvahy o etike z pera zakladajúceho guvernéra Česko – Slovenského Dištriktu RI priateľa Dobroslava Zemana:

„V posledních letech sledujeme se stále většími obavami nedobrý hospodářský a společenský vývoj v naší společnosti. Denně se o něm dozvídáme ze všech médií: podnikatelské subjekty se podvodným způsobem obohacují, stoupá nezaměstnanost, předražují se zakázky, aniž by byla odvedena řádná práce, udělují se akademické tituly, aniž by bylo zapotřebí řádně absolvovat vysokoškolské vzdělání . . . Tyto informace vnímáme velmi nepříznivě zejména my – rotariáni, kteří jsme se stali členy celosvětového společenství Rotary International zejména proto, že se - naopak - snažíme prospívat svými aktivitami rozvoji vysokých morálních a společenských hodnot.

... otázka etické výchovy a prosazování etického jednání (je) v naší společnosti stále velmi aktuální a to ve všech oblastech našeho života, nejen v podnikatelské a výrobní sféře, ale i ve sféře obchodu, vzdělávání, ve společenských vztazích atd.

Považuji proto za velmi potřebné, aby vedení našeho mezinárodního česko-slovenského Rotary distriktu 2240 zařadilo do výhledového programu svých různorodých aktivit také jedno z nejdůležitějších témat zdravého rozvoje společnosti – téma etiky.“

Závaznosť problematiky viedla Rotary klub Ostrava už v novembri 2009 z iniciatívy jeho člena Ing. Zdeňka Michálka k usporiadaniu prvého seminára „ETIKA V PODNIKANÍ A SPOLOČNOSTI 2009“. Iniciatíva rýdzo rotariánska – kto iný by mal byť iniciatívny v presadzovaní zásad zdravého a pozitívneho rozvoja spoločnosti nielen na poli ekonomickom, ale i morálnom i etickom, než práve členovia rotariánskeho spoločenstva. Bolo nám mimoriadnou čťou, že záštitu nad konferenciou prevzala a aj osobne sa zúčastnila pa. Sonja Baťová. Morálno-etické, sociálne a organizačné aspekty podnikania Baťových závodov sa stali štandardom nielen vo vtedajšom Československu, ale vysoko uznávaným fenoménom vo vtedajšom priemyselnom svete. Nie náhodou je najvyššie rotariánske vyznamenanie udeľované naším RID 2240 nesie meno Tomáša Baťu.

Potrebu uplatnenia etických požiadaviek v podnikaní a v spoločnosti ako výsostne aktuálnej problematiky našej prvej konferencie podčiarkla prítomnosť a prednáška predsedu Senátu Parlamentu ČR p. Petra Pitharta.

Historicky sa požiadavka vysokej etickej úrovne v podnikateľskom prostredí stala neoddeliteľnou súčasťou rotariánskej služby profesii. Hlavným kritériom súladu chovania sa

rotariánov podľa vysokých etických požiadaviek v ich každodennom živote i v činnosti v ľubovoľnej profesii sú

- * **skúška štyrmi otázkami a**
- * **Deklarácia rotariánov v podnikaní a povolani.**

Skúška štyrmi otázkami

bola sformulovaná v roku 1932 Herbertom J. Taylorom, členom RC Chicago, ktorý v roku 2054-55 slúžil ako RIP. Ako etický kódex skoncentrovaný do štyroch otázok bol stanovený ako vodítko podnikateľom v ich snahe hľadania korektnej cesty prežitiu podnikateľského subjektu a jeho záchrane pred bankrotom. Do dnešného dňa mnohé RC v USA ale aj inde začínajú svoje stretnutia zborovou recitáciou nasledujúcich štyroch otázok:

- * je to pravda?
- * je to čestné voči všetkým, ktorých sa to týka?
- * podporí to priateľstvo a vzájomnú dôveru?
- * prinesie to prospech všetkým zúčastneným?

Deklarácia rotariánov v podnikaní a povolani

bola prijatá Legislatívnym snemom RI v roku 1989 ako výraz snahy konkrétnejšie definovať etické štandardy chovania sa. Tvorí záväzný etický rámec podnikateľských aktivít a povolania platný v celosti a v spojitosti so skúškou štyrmi otázkami:

Odo mňa, ako rotariána pôsobiaceho v podnikaní a slobodných povolaniach, sa očakáva, že

- *budem považovať svoje povolanie za ďalšiu príležitosť pre službu;*
- *dostojím písmu a duchu etického kódexu môjho povolania, že budem ctíť zákony svojej zeme a morálne zásady spoločnosti, v ktorej žijem;*
- *budem zo všetkých svojich síl prospievať svojmu povolaniu a propagovať tie najvyššie etické zásady pre jeho výkon;*
- *budem korektný voči svojim zamestnávateľom, zamestnancom, spoločníkom, konkurentom a zákazníkom, ako i voči verejnosti a všetkým, s ktorými mám akékoľvek obchodné, pracovné alebo profesionálne kontakty;*
- *budem ctíť a patrične rešpektovať všetky povolania, ktoré sú prospešné pre spoločnosť;*
- *ponúknem svoje profesijné poznatky a talent k vytvoreniu príležitostí pre mládež, pracovať v prospech zmiernenia bremena tých, ktorí sú v núdzi a na zlepšovaní kvality života v mojej obci;*
- *držať sa čestného spôsobu inzercie a propagácie vo všetkých formách predstavovania mojich obchodných alebo profesionálnych záujmov;*
- *nebudem vyhľadávať u svojich rotariánskych priateľov a ani sám im nebudem poskytovať akékoľvek privilégiá či výhody, ktoré obvykle neposkytujem iným osobám v rámci mojich obchodných alebo profesionálnych vzťahov;*

Toto prehlásenie opakovane podporil svojím uznesením Legislatívny snem Rotary International konaný v roku 2004 tým, že prijal uznesenie, ktorým

vyzýva všetkých rotariánov, aby i naďalej pokračovali vo svojom odhodlaní kultivovať životný štýl, ktorý sa vyznačuje záväzkom Rotary k pestovaniu etiky v podnikaní a vo výkone povolania. Súčasne žiada Rotary kluby, aby na tejto významnej charakteristike budovali svoje úsilie získavať ďalších jednotlivcov, ktorí môžu slúžiť príkladom dodržiavaním vysokých etických štandardov Rotary a tým napomohli úspešnému postupu celej našej organizácie do 21. storočia a do druhého storočia služby.

Uplatňovanie vysokých etických štandardov na pracovisku a v spoločnosti

Rotariáni ako vedúci činitelia podnikateľských entít i ako rešpektovaní predstavitelia svojich profesií berú na seba povinnosť podporovať a uplatňovať tieto zásady a byť príkladom pre ich uplatňovanie voči svojim partnerom, zamestnancom i spoločníkom. Každý pracovný i mimopracovný kontakt na pracovisku i mimo neho ponúka tak povediac v reálnom čase možnosť i povinnosť sa nimi riadiť. Upevňovať v nich svoju dôstojnosť, dôveryhodnosť, férovosť v jednaní a rešpekt, pôsobiť príkladom pre svoje okolie.

Tri cesty k činnosti Rotariánov v službe povolaniu

I. Osobné aktivity

- * Bezvýhradné uplatňovanie etických zásad
 - * vo vlastnej profesijnej činnosti,
 - * voči obchodným partnerom, spoločníkom a zamestnancom;
- * ich všteповanie mladým profesionálom výukou a výrazným osobným vzorom.

VERBA DOCENT, EXEMPLA TRAHUNT.

(K. H. Borovský, Epigramy)

II. Klubové aktivity

- * Prednášky členov RC o ich profesii,
- * návšteva podnikaní členov klubu,
- * odborné dni kariéry a osobnostného rastu,
- * Výuka mladých profesionálov,
- * Odborná súčinnosť v realizácii projektov,
- * Uznania za aktivitu v profesnej službe.

III. Dištriktné aktivity

- * Záujmové profesijné združenia rotariánov - FELLOWSHIPY
- * Odborné stretnutia, účasť na významných medzinárodných i celoštátnych alebo celodištriktných akciách,
- * spoločné výstavy alebo prezentácie verejnosti,
- * návštevy a prednášky v iných kluboch,
- * medziklubové tímy a odborná súčinnosť v realizácii významných projektov,
- * účasť v NGO zaoberajúcich sa etikou a transparentnosťou v podnikaní ako Etické Fórum, Transparency International a pod.

Podrobné návody a odporúčania RI pre službu povolaniu s výrazným dôrazom na etické momenty celej problematiky sú obsiahnuté v tematickej príručke **An Introduction to Vocational Service**, v pravidelnom mesačnom spravodaji **Vocational Service Update**, na

odber ktorého v elektronickej podobe je možné sa zapísať na stránke www.rotary.org ako aj na tejto stránke samotnej.